

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

„LEGE
privind stimularea investitorilor individuali – business angels”

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale	<p>Accesul la finanțare al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) din România este unul dintre cele mai dificile la nivelul UE. Acest fapt, binecunoscut de mult timp, este susținut de marea majoritate a reprezentanților sectorului IMM, dar și de unii factori de decizie din sistemul financiar-bancar.</p> <p>În anul 2013, 91,52% din întreprinderile mici și mijlocii s-au autofinanțat (potrivit <i>Cartei Albe a IMM-urilor, 2014</i>, Consiliul Național al Întreprinderilor Mici și Mijlocii din România - CNIPMMR) coroborat cu faptul că în perioada 2009-2013 ponderea întreprinderilor mici și mijlocii care se autofinanțează a crescut de 1,42 ori, de la 64,42% la 91,52%, aceste evoluții subliniază că răspunsul întreprinzătorilor autohtoni la încetinirea procesului de creditare a economiei reale de către băncii a constat în creșterea volumului resurselor personale alocate afacerii. O astfel de dinamică a structurii de finanțare a IMM-urilor nu este sustenabilă fiindcă resursele personale sunt limitate ca volum și pot asigura doar conservarea afacerii la un nivel de avarie, care are următoarele implicații:</p> <ul style="list-style-type: none">- oprirea investițiilor;- reducerea dimensiunii afacerii;- reducerea locurilor de muncă;- concentrarea pe clienții stabili/tradiționali;- renunțarea la achiziția de tehnologii noi;- limitarea /eliminarea bugetelor de inovare, marketing, training și consultanță <p>potrivit studiului <i>Autofinanțarea principală modalitate de asigurare a finanțării activității IMM-urilor și în 2014</i>, CNIPMMR, 26.08.2014.</p> <p>Printre angajamentele asumate de țara noastră în acordurile încheiate</p>
---------------------------------	---

cu FMI, Comisia Europeană și Banca Mondială, figurează și obligația guvernului de a lua măsuri care să faciliteze pentru IMM-uri obținerea de finanțare cu costuri cât mai scăzute, în special, în cazul întreprinderilor aflate în stadiu incipient de dezvoltare a afacerii (start-up sau spin-off).

Băncile autohtone apreciază că riscul aferent creditării IMM-urilor a continuat să crească și după trecerea perioadei de recesiune economică, după cum atestă și "Sondajul privind creditarea companiilor nefinanciare și a populației" realizat de BNR în luna mai 2014. În general, planurile de afaceri ale IMM-urilor sunt considerate nebancabile, fie din cauza lipsei/insuficienței de garanții, fie a marjelor de venituri, îndeosebi operaționale, considerate insuficiente din perspectiva rambursării împrumuturilor la termenele scadente stabilite de creditori.

De asemenea, pe piața financiară locală sunt prezenți un număr de investitori individuali, denumiți generic *business angels* (investitori "providențiali" sau "îngeri"), care contribuie cu capital propriu (de la cca. 10-50 mii euro până la maximum 200 mii euro), în anumite condiții și prin asumarea unui risc înalt, la finanțarea afacerilor din sectoarele economice care prezintă un potențial sporit de creștere (ca de ex.: IT, tehnologie, internet).

Conform DG Enterprise „business angel” este definit ca fiind o persoană fizică, de obicei cu experiență de afaceri, care investește în mod direct parte din propriile fonduri în întreprinderi necotate la bursă, noi și în creștere. În afara de capital, business angel furnizează experiența de management de business pentru antreprenor.

În UE există cca. 20-30 mii investitori business angels și cca. 350 de rețele și grupuri organizate de astfel de investitori.

În România acești investitori nu beneficiază de nici o facilitare acordată de stat pentru investițiile realizate în întreprinderile mici și mijlocii nou înființate. Această stare de fapt face ca sume, relativ importante, de capital de risc să nu fie investite în economia națională de către persoanele fizice care le dețin și care au expertiza și dorința necesară pentru realizarea unor investiții de succes.

Prin acordarea unor facilități fiscale pentru câștigurile obținute din investițiile realizate, crește interesul pentru persoanele fizice deținătoare de capital pentru a introduce în circuitul economic, creându-se în acest fel un efect de multiplicare în activitatea economică, prin dezvoltarea activității întreprinderilor.

Nu în ultimul rând, merită a fi semnalate și următoarele aspecte:
- Raportul final al Comisiei Europene cu privire la evaluarea piețelor și respectiv, a politicilor publice referitoare la business angels în statele

	<p>membre ale EU nu conține referiri la România (a se vedea "Evaluation of EU Member States' Business Angel Markets and Policies - Final Report", October 2012);</p> <p>- la nivel european funcționează Asociația Europeană a Business Angels (European Business Angel Association – EBAN), în care România nu este reprezentată.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>I. Având în vedere contextul economic actual, relativ favorabil, guvernul dorește evidențierea și punerea la lucru a capitalului de risc, existent în țară și/sau atras din surse externe, care este destinat afacerilor aflate în stadiu timpuriu, cu efect multiplicator în economie. Totodată, mediul privat și-a manifestat, în numeroase ocazii, interesul de a beneficia de un cadru investițional cât mai stimulat.</p> <p>II. Proiectul de act normativ se înscrie în pachetul de măsuri guvernamentale pentru stimularea activității economice din România.</p> <p>III. Scopul acestui proiect de act normativ este stimularea fiscală a investitorilor individuali (business angels) în vederea realizării de investiții, în IMM-uri nou înființate.</p> <p>Pentru a beneficia de facilitățile acordate de lege investitorul individual, trebuie ca IMM căruia i se acordă împrumutul să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>a) este organizat sub forma societăților cu răspundere limitată, conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, această formă de organizare a IMM-urilor reprezentând mare majoritate a acestora, respectiv 88,46%,</p> <p>b) are cel mult trei ani de la înființare, IMM aflate în faza de start-up, respectiv primi 3 ani de la înființare, fiind perioada în care IMM-urile sunt cele mai vulnerabile.</p> <p>c) nu are datori către bugetul general consolidat la data acordării împrumutului, prin aceasta urmărindu-se ca finanțarea să fie folosită pentru dezvoltare și investiții ;</p> <p>d) este întreprindere autonomă în sensul Legii nr. 346/2004 <i>privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii</i>, cu modificările și completările ulterioare - pentru evitarea situație în care SRL deținute sau controlate de alte întreprinderi, să fie subiecte ale împrumutului reglementat de prezenta lege, prin aceasta dorindu-se susținerea întreprinzătorilor cu idei de afaceri inovative.</p> <p>e) nu are ca obiect de activitate acordarea de consultanță de orice fel.</p> <p>IV. Investitorul individual - business angel are dreptul de a beneficia de facilitățile acordate de prezenta lege, dacă îndeplinește următoarele condiții:</p> <p>a) este o persoană din afara societății și devine asociat al acesteia prin cesiunea de părți sociale;</p>

b) acordă un împrumut, în condițiile legii, de cel puțin 5 000 de euro, echivalent lei la cursul BNR din ziua efectuării împrumutului, fără dobândă, pe o perioadă de minim 3 ani, către societatea al cărei asociat a devenit, realizând astfel suportul financiar al ideii de afacerii;

c) nu are fapte înscrise în cazierul fiscal eliberat de autoritățile competente la data acordării împrumutului;

d) nu deține, în nume propriu sau prin persoane interpuse, mai mult de 49% din capitalul social al societății în cauză.

Având în vedere că majoritatea covârșitoare a SRL-urilor au un capital social de 200 lei iar numărul părților sociale atribuite fiecărui asociat este proporțional cu aportul său, o cooptarea a unui nou asociat business angels printr-o majorare a capitalului social cu minim 5000 euro, ar însemna ca asociatul business angels să preia controlul asupra societății și implicit asupra ideii de afaceri a antreprenorului, fapt care nu corespunde ideii business angels.

V. De asemenea actul normativ urmărește:

a) crearea cadrului legal privind acordarea de facilități investitorilor individuali, prin derogare de la dispozițiile art. 67 alin. (1) din Legea nr. 571/2003 *privind Codul Fiscal*, cu modificările și completările ulterioare, respectiv scutirea de impozit pentru dividendele primite pentru o perioadă de 3 ani, dar nu mai mult decât valoarea împrumutului acordat și scutirea de impozit pentru diferența pozitivă între prețul de vânzare și prețul de cumpărare rezultată din transferul dreptului de proprietate asupra părților sociale obținute de investitor individual dacă transferul are loc după trecerea unui termen de 3 ani de la dobândire, pentru încurajare acordări de finanțări IMM-urilor în cauză;

b) reglementarea situației existenței mai multor asociați investitori individuali, chiar dacă aceștia îndeplinesc condițiile de acordare a facilităților prevăzute de prezentul proiect de lege nu se acordă pentru mai mult de 49% din părțile sociale ale societății în cauză, evitându-se astfel cesiune în totalitate a părților sociale pentru evitarea plății impozitului pe dividende;

VI. Împrumutul acordat de investitorul individual - business angel societății, în condițiile art. 2158 din Legea nr.287/2009 *privind Codul Civil*, republicată, trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) este consemnat într-un înscris autentic, fiind o măsură de protejare a investitorului, constituind titlu executoriu;

b) este acordat fără dobândă - încadrându-se în noțiunea de împrumut social, fiind făcut fără titlu profesional;

c) are valoarea de cel puțin 5.000 de euro, echivalent lei la cursul Băncii Naționale a României din ziua acordării împrumutului – potrivit „Raportului european privind industria europeană de

	<p>multifinanțare” efectuat de De Buysere et al. 2012, împrumutul acordat unui proiect are o valoarea medie de 4.500 euro.</p> <p>d) este acordat pe o perioadă minimă de 3 ani - considerată ca perioada medie de maturitate a unui proiect de afaceri;</p> <p>e) este înregistrat în contabilitatea societății conform legii;</p> <p>f) este realizat prin transfer bancar în contul de virament al societății prin intermediul unei instituții bancare - pentru asigurarea controlului referitor la sursa banilor;</p> <p>g) împrumutul este acordat strict în vederea îndeplinirii scopului și planului de afaceri pentru care investitorul individual-business angel asigură finanțarea.</p> <p>VII. In scopul protejării intereselor ambelor părți, înainte de acordarea împrumutului de către investitorul business angel, actul constitutiv al SRL se modifică, în sensul că participarea la profit a asociaților este proporțională cu procentul părților sociale deținut de fiecare dintre aceștia și nu se poate renunța la împărțirea profitului decât cu acordul tuturor asociaților, pentru protejarea intereselor ambelor părți (investitorul individual și cedentul).</p> <p>In vederea atingerii scopului pentru care a fost elaborat, proiectul de act normativ reglementează și situația în care business angel înstrăinează părțile sociale înainte de expirarea termenului de 3 ani, acesta datorează impozitul pe veniturile sub formă de dividende la care se adaugă accesorii potrivit legii.</p>
3. Alte informații	Nu este cazul.
<p>Secțiunea a 3-a Impactul socio – economic al proiectului de act normativ</p>	
1. Impactul macroeconomic	Pe termen scurt, având în vedere capitalul de risc estimat a fi unul relativ modest sub aspect cantitativ, precum și existența unui număr destul de mic de investitori business angels care funcționează în prezent în România, impactul macroeconomic al proiectului de act normativ va fi scăzut. Cu toate acestea, existența unui cadru legal stimulat în domeniul investițiilor de mare risc este de natura să atragă, în timp, nu numai capitaluri semnificative, ci și un număr mult mai mare de investitori business angels în companii aflate la început de drum, ceea ce va genera, cu certitudine, un impact macroeconomic semnificativ pe termen mediu și lung.
2. Impactul	Din discuțiile purtate de factori guvernamentali abilitați cu

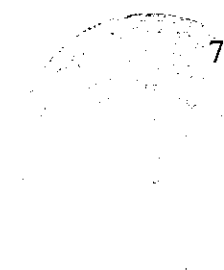
asupra mediului de afaceri	reprezentanți ai mediului investițional privat s-a evidențiat sprijinul activ al acestora cu privire la adoptarea cât mai urgentă a unui astfel de proiect legislativ. Ca atare, impactul preconizat al acestui proiect de act normativ va fi pozitiv asupra mediului de afaceri autohton. S-a efectuat Testul IMM prin consultări on-line cu reprezentanții IMM-urilor și ai mediului de afaceri, privind proiectul de lege.
3. Impactul social	Prin investițiile ce urmează a fi realizate de investitorii business angels, în condițiile stimulative create de proiectul de act normativ, se vor crea noi locuri de munca în întreprinderile nou înființate sau aflate în stadiu incipient de dezvoltare, ceea ce va conduce, pe de-o parte, la reducerea șomajului, iar pe de altă parte, la creșterea veniturilor angajaților, întrucât aceste investiții vizează cu precădere sectoare economice cu rate mari de creștere, și în care nivelul de salarizare depășește, uneori cu mult, nivelul actual al salariului anual mediu brut pe economie.
4. Impactul asupra mediului	O serie de investiții din categoria angel investments vor fi orientate și spre așa-numita "economie verde", prin utilizarea de tehnologii "curate" (eco-friendly technologies), ceea ce va genera un important impact pozitiv asupra mediului ambiant pe termen mediu și lung.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	0	40	47.7	57	62	41.74
(i) impozit pe profit/dividende	0	40	47.7	57	68.4	42.62
(ii) impozit pe venit/câștiguri de capital	-	0	0	0	(-6.4)	(-1.28)

b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor	-					

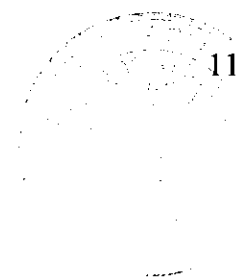

bugetare							
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nr. crt.	Estimare impact bugetar pentru investitii de capital propriu ale business angels 2014-2018	2014	2015	2016	2017	2018
	1	Nr. Investitii Business Angels (1)	50	60	72	86	104
	2.	Investitie minima conform proiectul ui de lege (2)	22500	22500	22500	22500	22500
	3	Investitie totala pe piata (RON) [1*2]	1125000	1350000	1620000	1944000	2332800
	4.	Profit net estimat (RON) (3)	x	337500	405000	486000	583200
	5	Profit brut estimat (RON) (4)	x	391500	469800	563760	676512

6	Impozit pe profit (RON) (5) [5*16%]	x	53400	63600	76000	129890
7	Impozit pe dividende (6)	x	-13400	-15900	-19000	-22800
8	Impozit profit reinvestit	x	0	0	0	0
	(1) calcul bazat pe o rata de crestere anuala de 20%					
	(2) 5000 EUR = 22500 RON (la un curs estimativ de 4.5 RON/EUR)					
	(3) calcul bazat pe un ROE (Return on Equity) = 25%					
	(4) suma aproximativa obtinuta prin adaugarea impozitului pe profit					
	(5) bazat pe o rata de 16%					
	(6) calcul realizat pe baza estimarii a 25% profit net platit sub forma de dividende si 75% profit reinvestit; rata impozit pe dividende = 16%					
9.	Rata estimativa de crestere a investitiilor	2 %	3,5%	5,00%	6,50%	8,00%
10	. Valoarea finala a investitiilor [3*9]	x	1397250	1701000	2070360	2519424
11	. Castig de capital [10-3]	x	47250	81000	126360	186624
12	Scutire/ Impozit pe castigul de capital (RON) (7) [11*16%]	x	0	0	0	-6400
	(7) rata impozitului pe capital castigat = 16%; In primii 3 ani, in cazul vanzarii capitalului social, se va plati impozitul, iar din al treilea a, acesta va fi scutit					
13	Pierderi bugetare (7+12 - incepand	x	-13400	-15900	-19000	-29200

		cu 2017 inclusiv)					
	14	Castiguri bugetare (6+8+ 12- pana in 2017)	x	53400	63600	76000	91200
	15	Total net (RON) (13+14)	x	40000	47700	57000	62000
7. Alte informații	Nu este cazul.						
<p>Secțiunea a 5-a</p> <p>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>							
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.						
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Proiectul de act normativ se înscrie în tendința actuala a legislației comunitare în domeniul investițional, și anume aceea de sprijinire mult mai activă a investițiilor de capital propriu (equity investments) în mod special în ceea ce privește afacerile aflate la început de drum (start-ups și spin-offs).						
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.						
4. Evaluarea conformității:							
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate:	Comentarii					
	Comunicarea Comisiei, din 7 decembrie 2011, intitulată "Un plan de acțiune pentru îmbunătățirea accesului IMM-urilor la finanțare" COM (2011) 870 final						
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Acordul stand-by de tip preventiv, încheiat de România, în anul 2013, cu Fondul Monetar Internațional, Comisia Europeană						

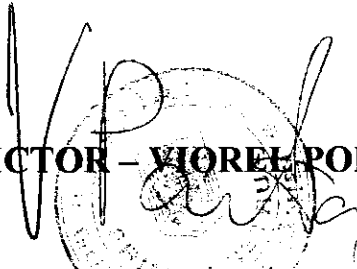
	și Banca Mondială.
6. Alte informații	Nu este cazul.
<p>Secțiunea a 6-a</p> <p>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Au fost efectuate consultări în cadrul <i>Comitetului Consultativ pentru Dezvoltarea Intreprinderilor Mici și Mijlocii</i> alcătuit din reprezentanți din partea camerelor de comerț și industrie, ai patronatelor întreprinderilor mici și mijlocii, ai organizațiilor neguvernamentale, ai organelor de specialitate ale administrației publice, din cadrul Departamentului pentru IMM, Mediu de Afaceri și Turism.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social	Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr. 1121/2014.

d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Avizul Consiliului Concurenței nr. 11886/3.10.2014
6. Alte informații	A avut loc consultarea cu Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, propunerile făcute de acesta fiind preluate în totalitate în proiectul de act normativ.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de lege a fost supus dezbaterii publice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

VICTOR – VIOREL PONTA
